

**МЕМОРАНДУМ
ПРО
СПІВПРАЦЮ**

**у сфері посилення судових та
позасудових засобів захисту прав
осіб, постраждалих від війни в
Україні,
між Координаційним центром з
надання правничої допомоги та
Радою Європи**

Координаційний центр з надання правничої допомоги, який діє на підставі Положення про Координаційний центр з надання правничої допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2012 року № 504 «Про утворення Координаційного центру з надання правової допомоги та ліквідацію Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції», як Реципієнт, в особі Директора Олександра БАРАНОВА, з одного боку, та Рада Європи як Партнер з розвитку та Виконавець в особі Радниці з питань розвитку політик Директорату з координації програм Ради Європи пані Олени ЛИТВИНЕНКО, що діє від імені Генерального секретаря Ради Європи, з іншого боку (далі – Сторони), підтверджуючи намір сприяти зміцненню спроможності системи надання безоплатної правничої допомоги (далі – система БПД) забезпечувати правовий захист постраждалих від війни громадян, з урахуванням узятих Україною міжнародних зобов'язань як держави-члена Ради Європи, а також керуючись відповідними положеннями Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» 2023–2026, домовилися про таке:

**MEMORANDUM
ON
COOPERATION**

**in the field of strengthening judicial
and non-judicial remedies for the
human rights protection of the
war-affected people in Ukraine
between
the Coordination Center for Legal Aid
Provision and the Council of Europe**

The Coordination Center for Legal Aid Provision, which operates on the basis of the Regulation on the Coordination Center for Legal Aid Provision, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 504 “On Establishment of the Coordination Center for Legal Aid Provision and Liquidation of the Center for Legal Reform and Legislative Work at the Ministry of Justice” dated June 06, 2012, as a Recipient, represented by the Director of the Coordination Center for Legal Aid Provision Mr. Oleksandr BARANOV, on the one side, and the Council of Europe as a Development Partner and Implementer represented by Policy Advisor, Directorate of Programme Co-ordination, Council of Europe Ms Olena LYTVYNNENKO, acting on behalf of the Secretary General of the Council of Europe, on the other side, (hereinafter – the Parties), confirming their intention to contribute to strengthening the capacity of the free legal aid system (hereinafter - the FLA system) to provide legal protection to war-affected people, taking into account Ukraine's international obligations as a Council of Europe member state, and guided by the relevant provisions of the Council of Europe Action Plan for Ukraine “Resilience, Recovery and Reconstruction” 2023-2026, have agreed on the following:

Стаття 1. Предмет Меморандуму

Предметом цього Меморандуму є реалізація співпраці між Сторонами в рамках Проекту Ради Європи «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні» з метою покращення доступу до правосуддя, посилення засобів правового захисту громадян України, іноземців та осіб без громадянства, відповідно до стандартів Ради Європи та з урахуванням передового досвіду у цій сфері.

Кошторисна вартість Проекту становить 1 000 000, 00 євро.

Термін реалізації Проекту 27 місяців (з 01 січня 2023 року до 31 березня 2025 року).

Географічні межі Проекту: територія України, підконтрольна Уряду України.

Стаття 2. Загальні положення

2.1. Цей Меморандум слід розглядати як основу для спільних ініціатив у сфері права та доступу до правосуддя відповідно до стандартів Ради Європи, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених Конституцією, чинним законодавством України та цим Меморандумом.

2.2. Сторони засвідчують свою готовність до взаємовигідного співробітництва у визначених Меморандумом напрямках співпраці.

2.3. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які додатково можуть бути укладені між ними.

Article 1. Subject of the Memorandum

The subject matter of this Memorandum is the implementation of cooperation between the Parties within the framework of the Council of Europe Project “Strengthening judicial and non-judicial remedies for the human rights protection of the war-affected people in Ukraine” in order to improve access to justice, strengthen legal protection of Ukrainian citizens, foreigners and stateless persons, in accordance with the standards of the Council of Europe and taking into account best practices in this area.

The estimated cost of the Project is EUR 1,000,000.00.

The Project implementation period is 27 months (from January 01, 2023 to March 31, 2025).

Geographical scope of the Project: the territory of Ukraine controlled by the Government of Ukraine.

Article 2. General provisions

2.1 This Memorandum should be considered as a basis for joint initiatives in the field of law and access to justice in accordance with the standards of the Council of Europe aimed at developing interaction and cooperation between the Parties within the powers defined by the Constitution, current legislation of Ukraine and this Memorandum.

2.2. The Parties declare their readiness for mutually beneficial cooperation in the areas of cooperation set out in the Memorandum.

2.3. The Parties shall act in accordance with this Memorandum, as well as in accordance with other agreements and/or contracts that may be additionally concluded between them.

2.4. Сторони мають намір надавати одна одній повну підтримку для ефективної реалізації відповідної діяльності, що впливає з цього Меморандуму, та інформувати одна одну про заходи, вжиті для його реалізації.

Стаття 3. Напрями співпраці

Проектна діяльність буде зосереджена, зокрема, на таких напрямках:

3.1. Полегшення доступу до безоплатної правничої допомоги для осіб, що перебувають під юрисдикцією України, відповідно до європейських стандартів прав людини та практики Європейського суду з прав людини;

3.2. Експертна підтримка юристів системи БПД та адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги, зокрема, шляхом проведення навчальних та комунікативних заходів;

3.3. Покращення доступу до позасудових механізмів відновлення прав людини для осіб, постраждалих від війни;

3.4. Забезпечення офісів системи БПД обладнанням, необхідним для їхньої безперебійної роботи;

3.5. Підвищення обізнаності осіб, постраждалих від війни, щодо наявних засобів правового захисту, програм підтримки та компенсаційних інструментів.

Стаття 4. Принципи співробітництва

4.1. Сторони здійснюють співробітництво на основі колегіальності, взаємної відкритості, достовірності в наданні

2.4. The Parties intend to provide each other with full support for the effective implementation of the relevant activities arising from this Memorandum and to inform each other of the measures taken to implement it.

Article 3. Areas of cooperation

The project activities will focus, in particular, on the following areas:

3.1. Facilitating access to free legal aid for persons under the jurisdiction of Ukraine in accordance with European human rights standards and the case law of the European Court of Human Rights;

3.2. Providing expert support to lawyers of the FLA system and lawyers involved in the provision of free secondary legal aid, in particular, through training and communication activities;

3.3 Improving access to out-of-court mechanisms for restoring human rights for war-affected people;

3.4. Providing the offices of the FLA system with the equipment necessary for their uninterrupted operation;

3.5. Raising awareness of war-affected people about available legal remedies, support programs and compensation instruments.

Article 4. Principles of cooperation

4.1. The Parties shall cooperate on the basis of collegiality, mutual openness, reliability in providing information, and consistency of actions in decision-making.

інформації, узгодженості дій під час прийняття рішень.

4.2. Усі спірні питання, що стосуються тлумачення й реалізації цього Меморандуму, вирішуються шляхом обговорень і консультацій між Сторонами.

4.3. Після закінчення реалізації Проекту буде здійснено оцінку результатів його впровадження в термін, узгоджений Сторонами в письмовій формі.

Стаття 5. Обов'язки Сторін

5.1. У рамках Меморандуму Сторони підтверджують свою згоду на здійснення спільних заходів через:

5.1.1. Надання взаємної організаційної та технічної підтримки для забезпечення сталості ініціатив, напрацьованих відповідно до Меморандуму;

5.1.2. Надання взаємної допомоги в організації та проведенні навчальних та комунікативних заходів, зокрема тренінгів, семінарів, конференцій, ділових зустрічей тощо;

5.1.3. Надання взаємної підтримки у формуванні політик, регламентуючих актів, навчальних та інформаційних матеріалів;

5.1.5. Участь в організованих Сторонами спільних заходах з реалізації ініціатив, визначених цим Меморандумом;

5.1.6. Своєчасне надання інформації про будь-які події, що можуть вплинути на реалізацію ініціатив з метою якомога ефективнішого їх попередження;

5.1.7. Оприлюднення інформації про взаємодію та реалізацію спільних

4.2. All disputes concerning the interpretation and implementation of this Memorandum shall be resolved through discussions and consultations between the Parties.

4.3. Upon completion of the Project implementation, the results of its implementation will be evaluated within the period agreed by the Parties in writing.

Article 5. Responsibilities of the Parties

5.1. Within the framework of the Memorandum, the Parties confirm their agreement to carry out joint activities through:

5.1.1. Providing mutual organizational and technical support to ensure the sustainability of the initiatives developed under the Memorandum;

5.1.2. Providing mutual assistance in organizing and conducting training and communication events, including trainings, seminars, conferences, business meetings, etc;

5.1.3. Providing mutual support in the development of policies, regulations, training and information materials;

5.1.5. Participation in joint events organized by the Parties to implement the initiatives set forth in this Memorandum;

5.1.6. Timely provision of information on any events that may affect the implementation of the initiatives in order to prevent them as effectively as possible;

5.1.7. Publishing information on cooperation and implementation of joint initiatives, in

ініціатив, зокрема шляхом її розміщення на офіційних сайтах та сторінках у соціальних мережах Сторін.

5.2. Цей Меморандум не створює жодних фінансових та правових зобов'язань для Сторін.

5.3. Міжнародна технічна допомога надається у відповідності до вимог Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153.

Стаття 6. Термін дії Меморандуму, порядок внесення змін і доповнень

6.1. Цей Меморандум набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та діє до 31 березня 2025 року.

6.2. У разі необхідності Сторони можуть ініціювати внесення змін до цього Меморандуму шляхом погодження в письмовій формі.

6.3. Сторони залишають за собою право припинити дію цього Меморандуму. Дію цього Меморандуму може бути припинено в будь-який час за ініціативою однієї зі Сторін за умови письмового повідомлення іншої Сторони.

6.4. Цей Меморандум складено у двох примірниках українською та англійською мовами.

6.5. У разі розбіжностей між українським та англійським варіантами цього Меморандуму англійський варіант матиме перевагу.

particular by posting it on the official websites and pages in social networks of the Parties.

5.2 This Memorandum does not create any financial or legal obligations for the Parties.

5.3. International technical assistance shall be provided in accordance with the requirements of the Procedure for Attracting, Using and Monitoring International Technical Assistance, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 153 of February 15, 2002.

Article 6. Term of the Memorandum, Procedure for Amendments and Additions

6.1 This Memorandum shall enter into force upon its signing by the Parties and shall remain in force until March 31, 2025.

6.2. If necessary, the Parties may initiate amendments to this Memorandum by agreement in writing.

6.3. The Parties reserve the right to terminate this Memorandum. This Memorandum may be terminated at any time at the initiative of one of the Parties upon written notice to the other Party.

6.4. This Memorandum is made in two copies in Ukrainian and English.

6.5. In case of discrepancies between the Ukrainian and English versions of this Memorandum, the English version shall prevail.

**Дата, місце складання та підписи
Сторін**

Вчинено у двох примірниках у м. Києві.

Дата: 12/03/2025

Підпис / печатка / Signature/stamp:

Ім'я та прізвище / Name:
Олександр БАРАНОВ /
Oleksandr BARANOV

Посада / Position: Директор
Координаційного центру з надання
правничої допомоги / Director of the
Coordination Center for Legal Aid Provision

Date, Place and Signatures of the Parties

Executed in two copies, in Kyiv.

Date: 12/03/2025

Підпис / печатка / Signature/stamp:

Ім'я та прізвище / Name:
Олена ЛИТВИНЕНКО /
Olena LYTVYNYENKO

Посада / Position: Радниця з питань
розвитку політик, Офіс Ради Європи в
Україні / Policy Advisor, Council of Europe
Office in Ukraine